

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א'רסא

ערב ש"ק פ' ראה, אדר"ח אלול ה'תשע"ח

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

"חיים" שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וקט"ז שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכי"ר

לעילוי נשמת

הרה"ג הרה"ח התמים מוה"ר מאיר בן ר' יהושע פאלק ע"ה

גרנבערג

אב"ד דק"ק וואוסטער מאסס. ובפטרסון ניו דזערסי
וראש ישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש במאריסטאון

מחבר ספרים שיעורי גיטין ושיעורי מסכתות

נפטר ביום ג' אלול ה'תשס"ח

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י בני משפחתו שיחיו

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל זיל זיסק

ולע"נ מרת חי' רחל בת ר' פנחס זליג זיל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי הירש ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

3 דבר מלכות

3

בודאי תבוא הגאולה בשבת זו! / משיחת ש"פ ראה. מבה"ח אלול התשמ"ו

6 זמן הגאולה

6

"דראה" - את הרבי / פרשת השבוע באור הגאולה

11 המעשה הוא העיקר

11

להכריז ולפרסם בכל מקום / הוראות למעשה בפועל

12 ניצוצות של משיח

12

גודל השמחה המשפחתית שתהי' בעת קיבוץ הגלויות / קטעים קצרים בעניני גאולה ומשיח

14 כתב יד קודש

14

נדבה באופן דמתנה / צילום מיוחד מהגהת כ"ק אד"ש מה"מ על שיחת ש"פ ראה התשכ"ה

בס"ד, אויסצוב פון שיחת ש"פ ראה לר"ח אלול, תשכ"ה.

אין סגום פון פרשת ראה זאגט אן די תורה איש כפתנת ידו, ככרכת
ה' אלקיך אטר נתן לך". אין א פריערדיקן מסוק טייטס "מסת נדבת ידך", און
דא טייטס - "איש כפתנת ידו".

וואס איז דער אונטערשייד צווישן "נדבת ידך" און "כפתנת ידו"?
דער אויבערשטער איז זון ופטרנס לכל, ער ספייזט אלעמען. ספייזט ער
דאך אויך די ארעמע לייט, נאר ער ספייזט זיי באופן ^{SH} ~~און~~ ^{על} ~~ער~~ ^{לויט} ~~זייער~~
ספייזט זיי די גבירים, און זיי, די עשירים, גיבן ^{SH} ~~און~~ ^{על} ~~ער~~ ^{לויט} ~~זייער~~
הלק העלפיים, וועלכער געפינט זיך ביי זיי במקדון.

דעריבער, בשעת א איד איז געבענטשט פון דעם אויבערשטן מיט גרויס
עשירות, דאן קען מען אים פארערן ^{SH} ~~און~~ ^{על} ~~ער~~ ^{לויט} ~~זייער~~ זאל געבן צדקה. ~~דאך~~ ^{און} ~~ער~~ ^{לויט} ~~זייער~~
גייט געסן בחדות ^{SH} ~~און~~ ^{על} ~~ער~~ ^{לויט} ~~זייער~~ דער עשיר אליין ונייט, אז דאס רייכטום וואס ער
פארמאגט איז נישט זיינען; דאס געהערט צום ארעמאן (אדער צום מוסד תורה וחסד)
און ביי אים געפינט זיך עס בלויז במקדון. און וויבאלד אזוי, איז אמילו אויב
ער איז נישט קיין נדיב לב, און אמילו ווען ער זאל גאר זיין אן אכזר ריל,
- אויב ער איז נאר אן ארענטלעכער מענטש - וועט ער דאך נישט פארנעמען קיין
"פרעמדע" בעלט. ובטילא פארערט זיך פון אים, גיט אדער זאל געבן צדקה
עס בחור 'נדיבות', נאר ער דארף אפגעבן צו צדקה, דאס וואס באלאנגט צו איר.

- די ארעמע זאל וואס פון דארף יע באווארענען איז, אז ער זאל עס
געבן בלוגט "כפתנת ידו": אז דעם "חוב" וועלכען ער איז מחוייב אפצוגעבן דעם
ארעמאן (אדער צום צדקה אנטשטאלט), זאל ער געבן נישט בנשים וועפנה, נאר
בסבר פנים יפות, ועל דרך ווי מען גיט עפעס א כהנה, וואס קל הנותן בעין יפה
נותן און דאן איז אויך דער שחר וועלכען ער באקומט פון דער אויבערשטן פאר
נהינת הצדקה אמיל גרעסערער; ער אויך דער אויבערשטער איז אים נותן בעין
יפה ווי די גמרא זאגט: הנותן פרוטה לעני מתברך בן ברוכה והממייסו (מיס
אוהיות יוסף) מתברך בייא כרכות.

חיון יוסף א"י. קלן ירדנה 8.

(1) נתבאר בארוכה ב"ה ארש"נ הר"ן סעיף ג'. וראה בגמ' בבב' יד, יח.
(2) פה כתוב איש כפתנת ידו פטר במי טיש לו נכסים כרובים (פירשי עה"ה וליה
פירשי ד"ה ענלום תגינה ח.ב. - גם להירושלמי (תובא בחוס' ס'ט) שמעב
אם כפרתה על כפרתה און סוגי דני, ופיה נכסו אצדקתה אלא היותה פ' יו"ה
על גבול תורה, ויש לומר, ש"ה"ו רתבת אנה ענין הנידבה (אלכן סנה)
כאן גאט מהכתוב הקודש "מסת נדבת ידך", כי אם, לפי עגם בעניי, כעושה
חשובו דק מה שזכרה לו באמת (ראה אבה"מ ספ"ז ולא אמרו פירך ונדמין כו'
אבל אם העני צריך לחם לפי חסד כו' כל דברים אלו קודמין לכל מלבושי כבוד
וזהו משנה כו') כן לנגד כבודו אשר חלק על צדקה וזה במקדון אלול
ענינו דבר גיבורים.
(3) אהל יחי המלך, פי"ג ו"א 33 ע"ג אוקר הוא ל' פ"א. וזהו זמן זה ש"פ קלן א"י
(4) ראה ב"ב נב"א, ס"א, ע"א. ש"ב 222.

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טל': 718-207-5904
סניף ארץ הקודש: ת.ד. 2025 כפר חב"ד, 60840 • טל': (03) 960-0667 • פקס: (03) 960-7219
דואר אלקטרוני: kuntres.yechi@gmail.com • אינטרנט: www.moshiach.net/blind

נדבה באופן דמתנה

בקשר עם פ' השבוע הננו מביאים צילומים (מוקטנים) מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שיחת ש"פ ראה, א' דר"ח אלול ה'תשכ"ה (השיחה נדפסה בלקו"ש ח"ט ע' 288 ואילך)

להלן פענוח הצילום שלפנינו (הכתי"ק בא בהדגשה):

אין סיום פון פרשת ראה זאגט אן די תורה "איש כמתנת ידו, כברכת ה' אלקיך אשר נתן לך". אין א פריערדיקן פסוק שטייט "מסת נדבת ידך", דאָ שטייט - "איש כמתנת ידו".

וואָס איז דער אונטערשייד צווישן "נדבת ידך" און "כמתנת ידו"?

דער אויבערשטער איז זון ומפרנס לכל, ער שפייזט אַלעמען. שפייזט ער דאָך אויך די אַרעמע לייט, נאָר ער שפייזט זיי באופן אַז ער לייגט איין זייער חלק באַ די גבירים, און זיי, די עשירים, גיבן אַפּ די אַרעמע לייט דעם איינגעלייגטן באַ זיי סכום, דעם חלק העניים, וועלכער געפינט זיך ביי זיי בפקדון¹.

דעריבער, בשעת אַ איד איז געבענטשט פון דעם אויבערשטן מיט גרויס עשירות², דאָן קען זיין³ אַז מען זאָל פון אים פאָדערן ער זאָל געבן צדקה. דער עשיר אַליין ווייס, אַז דאָס רייכטום וואָס ער פאַרמאָגט איז ניט זיינע; דאָס געהערט צום אַרעמאָן (אַדער צום מוסד תורה וחסד) און ביים אים געפינט זיך עס בלויז בפקדון. און וויבאַלד אַזוי, איז אפילו אויב ער איז ניט קיין נדיב לב, און אפילו ווען ער זאָל גאָר זיין אַן אַכזר ר"ל, - אויב ער איז נאָר אַן אַרענטלעכער מענטש - וועט ער דאָך ניט פאַרנעמען קיין "פרעמדע" געלט. ובמילא איז די צדקה וואָס עס פאָדערט זיך פון אים, איז עס ניט בתור "נדיבות", נאָר ער דאַרף אַפּגעבן צו צדקה, דאָס וואָס באַלאַנגט צור איר.

- די זאָך וואָס מען דאַרף יע באַוואַרענען איז, אַז ער זאָל עס געבן "כמתנת ידו": אַז דעם "פקדון" וועלכן ער איז מחוייב אַפּצוגעבן דעם אַרעמאָן (אַדער צום צדקה אנטשטאַלט), זאָל ער געבן "כמתנת" - ניט בפנים זועפות, נאָר בסבר פנים יפות, על דרך ווי מען גיט אַ מתנה, וואָס "כל הנותן בעין יפה נותן"⁴.

דאָן איז אויך דער שכר וועלכן ער באַקומט פון דעם אויבערשטן פאַר נתינת הצדקה אַ פיל גרעסערער; אויך דער אויבערשטער איז אים נותן בעין יפה. און ווי די גמרא⁵ זאָגט: הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות והמפייסו (פיוס אותיות יוסף) מתברך ב"א ברכות.

(1) נתבאר בארוכה בד"ה ארשב"ג תר"ץ (בסה"מ קונטרסים ח"א) סעיף ג'. וראה "היום יום" טו אייר. לקמן הערה 9.

(2) כי הכתוב "איש כמתנת ידו" מדבר במי שיש לו נכסים מרובים (פירש"י עה"ת. וראה פירש"י ד"ה עולות חגיגה ח, ב. - מהירושלמי (הובא בתוס' שם) משמע דהמשנה מפרשת הכתוב כמתנת גו' כברכת גו' - שהם שני סוגי בנ"א, ודלא כפשוטו (שלכן כן פרש"י

עה"ת) ש"כברכת" מבאר היכולת ד"ידי".

(3) אבל לא תמיד, כי יש ומצד עצמו מרובה הוא בנכסים. ובזה יובן מה שר' טרפון לא היל' נותן מתנות רבת לעניים ורע"ק אכפ"י ע"י שאמר לו אקח לך עיר (כלה רבתי פ"ב) ולא בטעת פקדון.

(4) ראה ב"ב נג, א. א. סה, א. עא, א.

(5) ב"ב ט, ב.

הקב"ה רוצה ובני"י בודאי רוצים - אם-כן, בודאי תבוא הגאולה בשבת זו!

בפרקי אבות כותב: "גלות בא לעולם על... שמיטת הארץ", ומזה מוכן, שע"י קיום מצות השמיטה מבטלים את סיבת הגלות • ומכיון שכמה דינים דמצות שמיטה מן התורה מתחילים כבר "שלושים יום לפני ר"ה" - צריך משיח צדקנו לבוא משך זמן לפני ר"ח אלול - תיכף ומיד ממש, בעיצומו של יום השבת, שבת זו • ומי מעכב בידו?!... הקב"ה רוצה להביא את הגאולה, ובני"י - בודאי רוצים שיהי' "דאלאי גלות", ומכיון שכן, בודאי תבוא הגאולה תיכף ומיד, ובפשטות - בלי שום "פשט'לאך" - בשבת כ' ראה שנת תשמ"ו... • משיחת ש"פ ראה, מבה"ח אלול ה'תשמ"ו - בלתי מוגה

[נוסף לכך שבחודש אלול מתחילה ההכנה לשנה הבעל"ט, שלכן, מנהג ישראל שמר"ח אלול נוהגים כבר לכתוב באגרת ברכת כתיבה וחתומה טובה³, מודגש הדבר ביותר בנוגע לשנת השמיטה, שהרי] כמה פרטי דינים מתחילים כבר "שלושים יום לפני ראש השנה"⁴, כלומר, בר"ח אלול.

ומכיון שקיום מצות השמיטה כרוך עם הוצאות כספיות כו' - כדאי ונכון שכאו"א

(3) מטה אפרים סתקפ"א (מלקוטי מהר"ל שם).
(4) שביעית פ"ב מ"ו. וראה רמב"ם הל' שמיטה ויובל פ"ג.

א. בפרק חמישי דאבות [..] כותב' ש"גלות בא לעולם על... שמיטת הארץ".

ענין זה - יש לעורר אודותיו בחודש אלול דשנה זו:

מכיון ש"קרבה שנת השבע שנת השמיטה" - כלשון הכתוב בפרשת השבוע² - יש לעורר ולעודד ולזרז אודות כל ההכנות הדרושות לקיום מצות השמיטה בארצנו הקדושה, שהרי

(1) משנה ט.

(2) טו, ט.

יתרום מממונו, בהקדם האפשרי, ל"קרן השמיטה", אשר, עי"ז נכלל גם הוא ב"שומרי שביעית", "גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו"⁵.

ובהמשך לזה, יש לעורר גם אודות התקנה ד"פרוזבול" – בקשר לשמיטת כספים (בפרשת השבוע⁶), שנוהגת גם בזמן הזה (מדברי סופרים) הן בארץ ישראל והן בחוץ-לארץ⁷ – ע"פ מ"ש רבינו הזקן בשו"ע⁸: "כל ירא-שמים יחמיר לעצמו לעשות פרוזבול שהוא דבר שאין בו הפסד, וקל לתקן, לקבץ ג' אנשים כשרים שהם ב"ד, ולומר להם הריני מוסר לכם כל חובות שיש לי שאגבה אותם כל זמן שארצה". וממשיך⁹: "וזמן הפרוזבול הוא לכתחילה בסוף הששית, לפני ר"ה של שביעית". ובהתאם לכך – מצוה לפרסם בכל מקום ומקום אודות התקנה דעשיית פרוזבול, כאמור, "לפני ר"ה של שביעית".

ב. והנה, קיום מצות השמיטה קשורה גם עם הגאולה – כמ"ש בפרק דשבת זו: "גלות בא לעולם על . . שמיטת הארץ", ומזה מובן, שע"י קיום מצות השמיטה מבטלים את סיבת הגלות, ובדרך ממילא בטל גם המסובב, הגלות¹⁰.

ולכן, יהי רצון שעצם קבלת החלטה טובה בנוגע לקיום מצות שמיטה (עוד לפני הקיום בפועל) תפעל כבר את השכר – ענין הגאולה, שאז, נזכה לקיים מצות השמיטה – הן שמיטת קרקע והן שמיטת כספים – **מן התורה**.

ומכיון שכמה דינים דמצות שמיטה

(5) תהלים קג, כ. תנחומא ר"פ ויקרא. ויק"ר שם.
 (6) טו, א ואילך.
 (7) רמב"ם שם פ"ט ה"ג. שו"ע אדה"ז חו"מ הל' הלואה סל"ד.
 (8) שם סל"ה.
 (9) שם סל"ו.
 (10) ראה מדרש תהלים פה, ב.

מתחילים כבר "שלושים יום לפני ר"ה" (כנ"ל) – יבוא משיח צדקנו לפני ר"ח אלול דשנה זו! ויתירה מזה – ובהקדים:

שנת השמיטה באה לאחרי ההקדמה ד"שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמור כרמך"¹¹, שאז, מקיימים כמה וכמה מצוות התלויות בארץ, ולאחרי זה, באים לקיום מצות השמיטה.

והנה, בנוגע לקיום המצוות התלויות בארץ – איתא בגמרא¹²: "נתאוה משה רבינו ליכנס לא"י . . כך אמר משה הרבה מצוות נצטוו ישראל ואין מתקיימין אלא בא"י, אכנס אני לארץ כדי שיתקיימו כולן על ידי".

והרי הדברים קל וחומר: ומה משה רבינו, שגם ללא הכניסה לארץ היתה עבודתו בתכלית השלימות, "היום מלאו ימי ושנותי"¹³, אעפ"כ נתאוה להכנס לארץ כדי לקיים את המצוות התלויות בארץ – שאר כל ישראל, שאינם בערך לשלימותו של משה רבינו, על אחת כמה וכמה שמתאוים להכנס לארץ כדי שתהי' אצלם השלימות דקיום המצוות התלויות בארץ.

[ולהעיר גם מדיוק הלשון "יתקיימו כולן על ידי" (ולא שאקיים כל המצוות) – "דהמצוות עצמן כשיהיו נעשים ע"י משה יהיו מבחי' עליונה יותר כו"¹⁴.

ויש לומר, שמעין זה הוא גם בכאו"א מישראל – מצד ניצוץ משה רבינו שבקרבו, – אשר, על ידו נפעל בכל עניני העבודה, כמ"ש¹⁵ "ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה את ה'", היינו, שענין היראה נעשה "מילתא זוטרת" אצל כאו"א

(11) בהר כה, ג.
 (12) סוטה יד, א.
 (13) סוטה יג, ב. הובא בפרש"י עה"ת ר"פ וילך.
 (14) לקו"ת סוכות פא, סע"ב ואילך.
 (15) עקב י, ב.

מישראל, ויתירה מזו: רצונו של הקב"ה – גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו. ובפשטות – תיכף ומיד ממש, "בעצם היום הזה" – "בני ישראל יוצאים (מהגלות) ביד רמה", ובפרט כאשר צועקים "עד מתי!" – גם בשבת, כפי שאומרים בכל תפלה ותפלה: "ותחזינה עינינו בשובך לציון", "ותחזינה עינינו" דייקא – עיני בשר, שבהם רואים את כל המשתתפים בהתוועדות...

(משיחת ש"פ ראה, מבה"ח אלול ה'תשד"מ - בלתי מוגה)

לא מספיק ששומעים (ומבינים) ש"הנה זה (המלך המשיח) בא", אלא צריכים לראותו בעיני בשר

[. .] ובשנה זו עצמה – עומדים כבר בר"ח אלול, חודש החשבון של כל השנה, אשר, הסך-הכל דהחשבון הוא: "עד מתי"!!...

היתכן שבסיומם של י"א חדשים דשנת "נפלאות אראנו", משיח צדקנו עדיין לא בא?!... ובסגנון דפרשת השבוע – "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה", כל עניני ברכות, ולכל לראש הברכה העיקרית דגאולה האמיתית והשלימה – שלא מספיק ששומעים (ומבינים) ש"הנה זה (המלך המשיח) בא", אלא צריכים לראותו בעיני בשר, ולא רק "אראנו" בלשון עתיד, אלא "ראה", בלשון הווה, ובלשון ציווי!

(משיחת ש"פ ראה, א' דר"ח אלול, ה'תנש"א - מוגה)

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' **משה נחום** בהרה"ח ר' **מרדכי מענדל** ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסת, ה'תשע"א

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכס, בגאולה האמיתית והשלימה

מוקדש לעילוי נשמת

ר' **יהודה ב"ר צבי הירש** ע"ה **סטראל** - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו **טשרנא גיטל** בת ר' **יעקב** ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכס, בגאולה האמיתית והשלימה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח **שמואל סטראל** ומשפ' שיחיו

מוקדש לזכות

ורד שמחה בת **שרה**

להצלחה רבה בכל - בגשמיות וברוחניות

נדבת מהיטבאל יומות

גודל השמחה המשפחתית שתהי' בעת קיבוץ הגלויות

מכיון שכל בני ישראל יתקבצו מכל הגלויות אשר בכל ארבע כנפות הארץ – קיבוץ גלויות – אזי יפגש כאו"א עם כל קרוביו שהיו מפוזרים בכל קצוי תבל, ויתירה מזו: כאו"א ימצא קרובים נוספים שעד עתה לא ידע אודותם, ויגלה להפתעתו שיש לו משפחה עניפה ומסועפת,

ונקל לתאר את גודל השמחה שתהי' אז – כפי שרואים במוחש את גודל השמחה בעת פגישת קרובים שלא ראו זה את זה משך זמן רב, ועאכ"כ – כאשר הקב"ה יגאל את כל בני"י ויביאם לארצנו הקדושה, שאז תהי' שמחה גדולה ביותר, הן על הגאולה מהגלות, והן על קיבוץ גלויות, **שכל בני"י** נפגשו יחדיו, בריאים ושלימים, ומתוך שמחה וטוב לבב. (משיחת יום ג' פ' ראה, כ"ג מנחם-אב ה'תשד"מ - בלתי מוגה)

הוא רוצה רק דבר אחד: משיח 'על השולחן'!

[. .] משא"כ איש פשוט אינו מודע לכל הביאורים והעילויים הנ"ל של משיח, הוא כלל אינו יודע אודות נפש, רוח, נשמה, חי' ויחידה, וזה בכלל לא חסר לו – הוא רוצה רק דבר אחד: "טאפאָרו דאָ פלאַחו" – משיח 'על השולחן', ליד השולחן ("אויפן טיש, באַם טיש")! – שמשיח בתור בשר ודם יבוא בפועל ממש למטה מעשרה טפחים, עכשיו, "איצטער", "נאָו"! כבר מספיקה הגלות, "דאָלאַי גלות", עם... כל הענינים הקשורים בזה – הוא רוצה את משיח בפועל ממש!

ולאלו שלומדים ויודעים את כל הביאורים מה זה משיח וכו' – אומר האיש פשוט: יש לכם קושיות? תקשו קושיות, תענו תירוצים ותבארו ביאורים – לבריאות ("געזונטערהייט")! אבל ח"ו שזה יעכב את ביאת משיח! – הוא רוצה את משיח "נאָו"!

וממשיך ואומר: אתם רוצים להתוועד? תתוועדו כמה שעות, תנגנו ניגונים, תצאו בריקוד ותרקדו עם הילדים; יש לך תענוג בחקירה? תקשה קושיות ותלמד אודות ענינים אלו – זה לא מפריע לו, הוא רוצה את משיח צדקנו "נאָו" למטה מעשרה טפחים! (תרגום חפשי משיחת ש"פ ראה, מבה"ח אלול ה'תשמ"ב - בלתי מוגה)

באותם עינים שבהם רואים את המשתתפים בהתוועדות...

[. .] עד לברכה העיקרית והכללית – שזהו רצון הרצונות, "רעוא דרעוין", דכאו"א

מישראל, כשם ש"לגבי משה מילתא זוטרתא היא"¹⁶, מצד ניצוץ משה רבינו שבקרבו¹⁷ – ע"ד כללות הענין ד"אשר יעשה אותם האדם וחי בהם"¹⁸, היינו, שיהודי עושה את המצוות להיות מצוות, עי"ז שמכניס בהם חיות כו"¹⁹, וכידוע שציציותיו של הבעש"ט היו מתנענעים מעצמם, מכיון שקיום המצוה עי"י הבעש"ט פעלה שיהיו דבר חי **בפועל ובגלוי**, שלכן הי' אצלם ענין התנועה – כל חי מתנענע].

ומכיון שכל ישראל מתאווים ליכנס לארץ – הרי, אם משיח צדקנו יבוא בר"ח אלול, שוב

16) ברכות לג, סע"ב. מגילה כה, א.

17) ראה תניא רפמ"ב.

18) אחרי יח, ה.

19) לקו"א להה"מ נה, א. או"ת להה"מ לח, ג-ד. לקו"ת שה"ש ב, א. ובכ"מ.

לא יוכלו ישראל לקיים את המצוות שקיומן ב"שש שנים תזרע שדך", מכיון שבר"ח אלול מתחילים כבר כמה דינים דשנת השמיטה!

ולכן, צריך משיח צדקנו לבוא **משך זמן לפני** ר"ח אלול – **תיכף ומיד ממש**, בעיצומו של יום השבת, **שבת** זו (לא להמתין עד לשבת פ' שופטים, הקשורה עם קיום היעוד²⁰ "ואשיבה שופטיך כבראשונה גו"), ובפרט – לאחר חצות, "רעוא דרעוין".

ומי מעכב בידו?!... הקב"ה רוצה להביא את הגאולה, ובנ"י – בודאי רוצים שיהי' "דאָלאַי גלות", ומכיון שכן, בודאי תבוא הגאולה **תיכף ומיד**, ובפשטות – בלי שום "פשט'לאַך" – **בשבת פ' ראה שנת תשמ"ו**...

20) ישע"א א, כו. וראה רמב"ם הל' סנהדרין פ"ד הי"ב. הל' מלכים רפ"א.

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

לזכות האשה **רייזל פרומא** בת חי' רחל שתחי'

ולזכות הרה"ת **יוסף יצחק** בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו

ובנותיהם רחל בת חיה מושקא ולאה שרה בת חיה מושקא שיחיו

ולזכות הנא לאה בת חי' רחל, עדינה בת חי' רחל, מרים בת חי' רחל, וצבי בן חי' רחל שיחיו

"ראה" - את הרבי

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

א. "ראה" מלמד יהודי שעבודתו צריכה להיות באופן של ראי'. ובלשון הירושלמי¹ עה"פ בתהילים² [שאמרו היום] "אך בצלם יתהלך איש": "כל האומר שמועה מפי אומרה יהא רואה בעל השמועה כאילו הוא עומד כנגדו" [וכמבואר ברשימות הצ"צ על הפסוק³].

זאת-אומרת: כאשר הולכים בשליחותו של נשיא דורנו – לא מספיק שלומדים אודות זה בקונטרס, או בלקוטי שיחות, שזה אמנם מאוד טוב ויפה ("פיין און גוט"), אלא תובעים ממך ש"יהא רואה כאילו בעל השמועה עומד כנגדו", "ראה אנכי נותן לפניכם היום": תצייר לעצמך בכח הראי' שלך איך שנשיא דורנו עומד מולך ומצוה עליך: הקשב ("הער זיך איין"), "אנכי נותן לפניכם היום" לעסוק בהפצת המעיינות חוצה!

ב. הרי נמצאים פה כאלו שזכו לראותו בגשמיות, וגם אלו שלא זכו לראותו – הרי ישנם תמונות מדויקות (עד כמה ששייך לומר זאת על תמונה).

ישנה ההוראה: לא רק שהוא לומד את הלקוטי שיחות וחוזר על זה, אלא תובעים ממנו יותר – שיהי' באופן ד"ראה": תצייר לעצמך ותראה "כאילו בעל השמועה עומד כנגדו", ושולח אותך לשליחות זו! וזה יסיר את הבלבולים שמפריעים לקיום השליחות בשמחה ובטוב לבב, או שמפריעים בכלל לקיום השליחות.

וישנה לכך עצה פשוטה – שיראה "כאילו בעל השמועה עומד לנגדו". ואין הדבר תלוי אלא ברצונו: שהרי יש לו כח הציור, וא"כ ביכלתו לנצלו כדי לצייר את הציור של נשיא דורנו במקום לצייר לעצמו דברים של מה-בכך!

ג. ולכאורה יכול היהודי לשאול:

הקב"ה ברא את העולם באופן כזה שבכדי לראות ("ראה") זקוקים לאור, ובאם יש חושך אי אפשר לראות.

והיות שנמצאים בגלות, במצב ש"אותותינו לא ראינו גו' ולא אתנו יודע עד מה"⁴, ובפרט בחושך כפול ומכופל זה דגלות, שמדמים אותו [בכמה מקומות] לחושך הלילה – טוען הוא – כיצד תובעים ממנו שיהי' "ראה" כש"החושך יכסה ארץ"⁵; הוא רוצה אמנם לראות – אבל העולם לא מאפשר לו?!

אומרים לו, שהמציאות אינה כזו; וזאת למדים מיום הרביעי (למעשה בראשית):

ביום הרביעי נתלו המאורות, "שני המאורות הגדולים"⁶, אשר תפקידם הוא "להאיר על הארץ"⁷ כמ"ש בתורה, ו"אסתכל באורייתא וברא עלמא"⁸ – מכך זה נשתלשל במציאות

(1) שבת פ"א ה"ב. שקלים ספ"ב. קידושין פ"א ה"ז.

(5) ישע"י ס, ב.

(6) בראשית א, טז.

(7) שם, טו, יז.

(8) זח"א קלד סע"א. ח"ב קסא ריש ע"ב.

(2) לט, ז.

(3) יהל אור – ע' קמח ואילך.

(4) תהלים עד, ט.

להכריז ולפרסם בכל מקום

ובנוגע לפועל: יש לפרסם ולעורר בכל מקום ומקום ע"ד העבודה המיוחדת חודש אלול המרומת בחמשת הראשי-תיבות דתורה תפלה גמ"ח תשובה וגאולה (כנ"ל . .), ובהדגשה מיוחדת בנוגע לר"ת החמישי, ענין הגאולה, כפי שחודרת בכל עניני העבודה, עיי"ז שחזורים ונעשים ברוחה של הגאולה (כולל ובמיוחד ע"י לימוד התורה בעניני גאולה וביהמ"ק), מתוך צפי' וודאות גמורה שתיכף ומיד רואים בעיני בשר ש"הנה זה (המלך המשיח) בא".

ובפשטות: להכריז ולפרסם בכל מקום – בדברים היוצאים מן הלב – שהקב"ה אומר (ע"י עבדיו הנביאים) לכאו"א מישראל "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה", ועד שהיום ממש רואים בעיני בשר ברכת הגאולה האמיתית והשלימה.

[ויש להוסיף ולהדגיש שההכרזה והפרסום דכהנ"ל צ"ל גם ע"י אלה שטוענים שעדיין לא נקלט ענין זה (בשלימות) בהבנה והשגה והכרה שלהם, דכיון שגם אצלם ישנו ענין האמונה בשלימות, יכולים (ובמילא צריכים) הם לפרסם הדברים לאחרים, החל מבני ביתו (שבודאי אינם צריכים "לסבול" מזה שעדיין לא הונח הדבר בשכלו), וכל אלה שנמצאים בסביבתו, כל אחד ואחת מישראל², ובודאי שע"י ההשתדלות המתאימה יתקבלו הדברים ויפעלו פעולתם, כולל גם אצל המכריז והמפרסם, שיוקלט אצלו בפנימיות וכו'].

(משיחת ש"פ ראה, א' דר"ח אלול, ה'תנש"א – מוגה)

1) ס"ה בהשיחה (סה"ש תנש"א ח"ב ע' 771).
2) שכאו"א מישראל הוא מציאות חשובה (ובודאי שאינה בטילה, ח"ו, "קבוע לא בטל") גם כשישנם מלבדו עוד רבים מבני, ובפרט בנוגע להגאולה האמיתית והשלימה, שאפילו יהודי אחד לא ישאר בגלות ח"ו, כי אם, "כל יושבי עלי".

לראות בכל פעולה את התכלית – הכנה לביאת משיח

כיון ש"אחכה לו בכל יום שיבוא", שמאמינים, מחכים ומצפים לביאת המשיח ובנין ביהמ"ק תיכף ומיד ממש, אזי משתתפים בהקרבת התמיד בבוקר – כשמשיח צדקנו יבוא בבוקר; וגם עכשיו כשנמצאים כבר בין הערביים, זמן תפלת מנחה (שהתפללנו זה-עתה) – לא ממתנינים לזמן תפלת ערבית, אלא תיכף ומיד ממש בא משיח צדקנו, יחד עם ביהמ"ק, ומספיקים ("מ'כאפט אריין") להקריב התמיד של בין הערביים (שזמנו עד שקיעת החמה).

ובהתאם לכך צריכה להיות ההנהגה בפועל – לראות ("ראה") בכל פעולה ופעולה את התכלית והמכוון דהכנה לביאת משיח צדקנו והקרבת הקרבנות בביהמ"ק.

ובהדגשה יתירה בנוגע למצות הצדקה – שזמנה כל היום כולו (דלא כתפלות היום, שכל תפלה שייכת לזמן מסויים במשך היום) – שהיא בדוגמת הקרבת קרבן בביהמ"ק, כי ענינו של קרבן הוא שיהודי לוקח מצאנו ומביא לביהמ"ק בתור קרבן לה', וכמו כן כשיהודי מפריש מממונו לעניני קדושה [. . .], ה"ז בדוגמת קרבן לה'.

(משיחת כ"ב מנחם-אב, למחנות-קיי-יומיים ה'תש"נ – בלתי מוגה)

ה. ממשיך הרמב"ם, "וקבץ נדחי ישראל":

רק לאחר שמשיח "בנה מקדש במקומו" יהי קיבוץ גלויות, ואזי תהי הגאולה.

כך פוסק הרמב"ם בנוגע לסדר ואופן הגאולה, ומובן שכוונתו אשר כל ענינים אלה יהיו למטה מעשרה טפחים, כי זהו עיקר גדול לידע שכל זה יהי למטה מעשרה טפחים.

מי נותן למשיח את הכח לנצח במלחמות ה'?

ו. אך התחלת כל הסימנים הוא – "הוגה בתורה . . כדוד אביו":

משיח יהי בשר ודם, "מבית דוד", אשר יהי תחילה "הוגה בתורה . . כדוד אביו", הוא למד תורה כמו "בטלנישער איד", כמו דוד המלך שלמד תורה ושלח את יואב בן צרוי – שר הצבא – למלחמה.

דלכאורה צריך להבין: הרי דוד יהי מלך, אם כן יהי עליו לשבת ב"מפקדה הראשית" ("העד-קווארטערס" כמו שקוראים לזה כאן), ולערוך תוכניות וכו'? אף על פי כן, כאשר יואב יצא למלחמה יהי דוד עסוק בלימוד התורה, "לטהר אשה לבעלה"²², שכאשר הגיעה יהודי עני' לשאול האם היא טהורה לבעלה, הוא עזב את כל עניניו ועיין בספרים וכו', כדי לפסוק הלכה האם היא טהורה לבעלה או לא!

אע"פ שישנו גם הרמב"ם ב"לטהר אשה לבעלה" שקאי על לטהר כנסת-ישראל להקב"ה – בכל זאת ישנו גם הפירוש כפשוטו: שכאשר הגיעה אשה לשאול שאלה הוא עסק בזה בעצמו, למרות שהי יכול לשלחה לרב, לדיין, לבחור שזה עתה קיבל סמיכה, אעפ"כ עסק בזה בעצמו – כזה דבר יקר לתת למישהו אחר? חס ושלום! הוא רוצה לעשות זאת בעצמו – "לטהר אשה לבעלה" – אשר עי"ז "ונקתה ונזרעה זרע"²³, ודוקא עי"ז מגיעים גם לפירוש הפנימי ב"לטהר אשה לבעלה".

ועי" שדוד עסק בלימוד התורה, ובאופן של "לטהר אשה לבעלה" (ולא בכדי לחדש חידושים וכו'...) – ניתן הכח ליואב לנצח במלחמות!

ועל-דרך-זה – כאשר ילדה קטנה מדליקה נרות שבת, זה נותן את הכח לאותו אחד שלוחם מלחמת ה', שהוא ינצח!!

ז. וזהו סדר הענינים אשר אומר הרמב"ם:

תחלה "יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה . . כדוד אביו . . ויכוף כל ישראל לילך בה", ואחר כך "ילחם מלחמות ה'" וינצח, ואחר כך "בנה מקדש במקומו" – משיח יבנה את בית המקדש, ולא זה שרוצה לשבת על הכסא, ועל-אחת-כמה-וכמה לא זה שמטהר ממזרים, רחמנא ליצלן – ורק אז "קבץ נדחי ישראל" – "הרי זה משיח בודאי!"

ואז בודאי יקויים "אז אהפוך אל עמים שפה ברורה וגו' לעבדו שכס אחד"²⁴, "והיתה לה' המלוכה"²⁵, "ודבר אלוקינו יקום לעולם".

(משיחת ש"פ ראה, מבה"ח אלול ה'תשל"ה – בלתי מוגה)

(22) ברכות ד, א.

(23) נשא ה, כח.

(24) צפנ"ג, ג, ט.

(25) עובד' בסופו.

העולם בפועל, "ויהי כן"⁹, שביום הרביעי נתלו המאורות "ברקיע השמים"⁷ בכדי שיהי "להאיר על הארץ"⁹, "את המאור הגדול לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה"⁶, כלומר, שהן ביום והן בלילה ישנו מאור ברקיע שמאיר על הארץ.

במילא מובן, שאפילו כאשר נמצאים בחושך כפול ומכופל דגלות (שנמשל ללילה), ישנו הכח ל"ראה", כיון שגם אז ישנו ברקיע ה"מאור" שמאיר על הארץ.

ובפרט כפי שהי' קודם מיעוט הירח (ביום הרביעי, שמצד זה זקוקים ל"זהביאו עלי כפרה") – שאז גם הלבנה (לממשלת הלילה) היתה המאור הגדול ("שני המאורות הגדולים"); אבל גם לאחר המיעוט, היא עדיין "מאור הקטן" שתפקידה הוא "להאיר על הארץ", ובמילא זה נותן את האפשרות ל"ראה".

(תרגום חפשי משיחת ש"פ ראה ה'תשמ"ו – בלתי מוגה)

(9) בראשית שם, טו.

סדר התגלותו של מלך המשיח לפי הרמב"ם

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. כאשר הרמב"ם מדבר אודות סדר התגלות משיח¹, הוא מפרט בזה כמה וכמה סימנים [אשר לא מוצאים במקום אחר שיאמר כל כך הרבה סימנים]:

"יעמוד מלך מבית דוד וכו' ויכוף כל ישראל לילך בה (בדרך התורה) ולחזק בדקה" – משיח יהי כזה שאיננו מתפעל מדמוקרטי, אלא "יכוף כל ישראל", כלומר, משיח לא יעמיד להצבעה האם לנהוג בהתאם ל"דבר הוי"² זו הלכה³ או לא, אלא הוא יודע אשר "דבר אלוקינו יקום לעולם"⁴. תחילה יעשה את עבודתו בדרכי נועם ודרכי שלום אך אחר כך "יכוף כל ישראל".

ב. ממשיך הרמב"ם, "וילחם מלחמות ה'":

כאשר אומרים "מלחמה" סתם הרי הכוונה למלחמת הארץ, אך כאן קורא הרמב"ם למלחמה זו "מלחמות ה'" – וצריך להבין: מדוע כאן מדייק לומר "מלחמות ה'" (ובפרט שלהלן⁵ לגבי מלחמות גוג מגוג מזכיר רק "מלחמה" סתם)?

והביאור בזה:

הדיוק ב"מלחמת ה'" הוא, שמלחמה זו אינה בגלל שהמשיח מעוניין בשטח זה או אחר, אלא מה שנוגע לו הוא "מלחמת ה'" – מכיון שהקב"ה אמר בברית בין הבתרים⁶ "לזרעך נתתי את הארץ הזאת", ובאופן של "אחוזת עולם"⁷, זאת אומרת, שארץ ישראל לגבולותי

(1) הל' מלכים ומלחמותיהם פי"א ה"ד.

(5) פי"ב ה"ב.

(2) עמוס ת, יב.

(6) לך לך טו, יט.

(3) שבת קלח, ב.

(7) שם יז, ח.

(4) ישע"י מ, ח.

מוכרחת להיות אצל היהודים; והיות ו"דבר אלוקיני יקום לעולם" – במילא אסור להחזיר זאת לגוי, משום שהקב"ה אמר שזה שייך ליהודים⁸. אמנם לא יותר מגבולות ארץ ישראל, אך גם לא פחות – ארץ ישראל לגבולות' מוכרחת להיות בידי בני ישראל.

ובאם נותנים זאת לגוי – עוד עוברים בזה על הלאו ד"לא תחנם"⁹, שאסור לתת לגוי חני' בארץ. אין-הכי-נמי שהוזהרנו "אל תתגרה בגוי קטן"¹⁰, על-אחת-כמה-בגוי גדול; ובנוסף לכך ישנו הענין ד"שלוש שבועות וכו' שלא יעלו בחומה"¹¹ – אבל לאחר שארץ ישראל נמצאת כבר ביד ישראל אסור לתת ממנה לגוי משום "לא תחנם", ובמילא – לא שייך הענין של "שלוש שבועות" וכו', כי אותן ג' שבועות אינן יכולות לבטל לאו (ד"לא תחנם").

ומה שלפני עשר שנים לא ה' המצב כך – כי אז עדיין לא נתברר שהגיע הזמן שהקב"ה רוצה אשר ארץ ישראל תהי' ביד ישראל, אבל לאחר שראו שהגיע הזמן שהקב"ה רוצה שהיא תהי' ביד ישראל, אסור לתת אותה לגוי משום "לא תחנם"!

כשהקב"ה נתן את ירושלים, חברון, טבריה, צפת וכו' ליהודים – אסור לתת אותם לגוי! [באם צריך הוכחה שהרמת יד נגד "דבר הוי' זו הלכה" היא דבר אסור (שבעצם הרי זו מרידה ב"דבר הוי' זו הלכה"; אמנם ב"ז'רגון" זה מכונה "הייבן א האנט"¹², אבל פירוש הדבר בלשון הקודש הוא מרידה ב"דבר הוי' זו הלכה"¹³)! – יתבוננו עד היכן זה מתדרדר: אותו אחד הרושם גויים בתור יהודים ואומר שזהו "הישג דתי", הוא גם אומר שתכלית השלימות של ירושלים היא... שיחיו שם יהודים עם גויים בשלום!... כשאמר זאת היו בירושלים 65 אלף ערבים ולא יותר מאשר (להבדיל) מאה יהודים!¹⁴ ועכשיו כבר ראו איזה צרות היו מאותם ערבים, ועד כמה צריך לשמור שם וכו'; הרי בזמנו (לאחר מלחמת ששת הימים) רצו הערבים לצאת משם, ולא נתנו להם לצאת משום "מה יאמרו הגויים", והבטיחו וגם נתנו להם כסף וכו' כדי שיוכלו להסתדר ושתהי' להם חני' בארץ – היפך הלאו של "לא תחנם", ולאחרי כל זה הוא אומר שזהו "הישג דתי"!

וזה מה שהרמב"ם אומר "וילחם מלחמות ה'", כי למשיח נוגע מה שהקב"ה אומר, ומאחר שהקב"ה נתן זאת ליהודים ו"דבר אלוקיני יקום לעולם" – במילא, כל מה שנכלל בגבולות ארץ ישראל צריך להשאיר אצל יהודים, וחל על זה הלאו ד"לא תחנם"¹⁵!

ומה שמחוץ לגבולות א"י אין על זה הלאו ד"לא תחנם", ואם מוכרחים היכן שהוא

(8) וראה בראשית א, א בפרש"י: "כל הארץ של הקב"ה היא . . ברצונו נתנה להם (לאוה"ע), וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו".

(9) ואתחנן ז, ב. פרש"י עה"פ. ע"ז כ, רע"א. רמב"ם הל' עכו"ם פ"י ה"ג-ד. טוש"ע יו"ד סקנ"א ס"ח ואילך.

(10) ראה פסחים קיג, א.

(11) כתובות קיא, א.

(12) = הרמת יד.

(13) וראה שיחת אחש"פ ה'תשל"ד ("יחי המלך" שו ע' 11 ואילך) שגם אלו הנמנעים מהצבעה (אודות החוק "מיהו יהודי") ומתנהגים באופן ד"כבשו פניהם בקרקע" (סנהדרין יט, סע"א) – הרי בזה הם נותנים יד לאלו

הלוחמים נגד "דבר הוי' זו הלכה".

(14) ראה שיחת ש"פ בא ה'תשל"ו ("יחי המלך" שמו ע' 17): "זה שרושם גויים כיהודים מתפאר שירושלים היא "עיר השלום" שיהודים וגויים חיים בה יחד, בה-בשעה (שפעם גרו בה 65,000 ערבים, והיום מסתמא) גרים בה 70,000 ערבים, ולא יותר מ-300-200 משפחות יהודים! ומוסיפים ואומרים שהסיבה לכך היא משום שיהודים לא רוצים להתיישב שם; אך האמת היא, שלא מאפשרים ליהודים להתיישב שם!".

(15) ולהעיר מהשקו"ט מהם גבולות ארץ ישראל ראה אנציקלופדיה תלמודית ערך א"י.

"לתקוע" גויים – זה יכול להיות בסני, אבל לא בארץ ישראל.

אם יוצאים ל"מלחמת ה'" אין צורך אפילו ללחום

ג. וממשיך הרמב"ם – וינצח:

כלומר, אם יוצאים ל"מלחמת ה'" אזי אין צורך אפילו ללחום, אלא מנצחים בדרך ממילא – "תפול עליהם אימתה ופחד"¹⁶, שכן כך אמר הקב"ה בברית בין הבתרים; וכמו שנאמר¹⁷ "אלה ברכב ואלה בסוסים (ואלה בנציגים בכנסת, אבל) ואנחנו בשם ה' אלוקיני נזכיר" – אם רק ישנו "ואנחנו בשם ה' אלוקיני נזכיר" אזי "יעננו ביום קראנו"¹⁸.

וגם הגויים יודעים זאת, עד כדי כך שכאשר הם עושים שבועה – עם היות שיש בזה עניין ה"שיתוף" כי בשעת מעשה הם אווזים דבר אשר על פי דין צריך לשורפו וכו' – אבל ביחד עם זה הם אווזים גם את הפסוק "אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם ה' אלוקיני נזכיר", כלומר שהם בעצמם מודים שזה אמת!

ד. וממשיך הרמב"ם – "ובנה מקדש במקומו":

אפילו אם ה' "ילחם מלחמות ה'" וינצח, עדיין אין זו ראי' שזהו משיח והגאולה כבר הגיעה, כי יכול להיות שזו רק הצלה של יהודים, הצלה של שטח באה"ק, אך עדיין לא הגאולה;

– וכפי שהרמב"ם אומר¹⁹ שעל אדמת ארץ ישראל צריכים תמיד להיות יהודים, ולא ה' מעולם זמן שלא היו יהודים בא"י. והרוגצ'ובר מבאר הטעם לזה²⁰: מכיון שבעם ישראל צריכים להיות י"ב שבטים, שזה דוקא כאשר מחשיבים את אפרים ומנשה לב' שבטים, ומאחר שחלוקת מנשה ואפרים תלוי' בענין חלוקת הארץ – כי בנוגע לענין זה החשיבום לב' שבטים – נמצא שתמיד חייבים להיות יהודים באה"ק, שהרי באם בטל הענין של ישיבת א"י, בטלה ממילא החלוקה של אפרים ומנשה, וישנם רק י"א שבטים –

במילא יכול להיות שזוהי הצלה לעם ישראל, של שטח בארץ ישראל, אבל לא הענין של משיח.

ולכן אומר הרמב"ם שהסימן של משיח הוא "ובנה מקדש במקומו" – לפני זה עדיין אין כל ראי' שזהו המשיח ושהגיעה הגאולה, כי יכול להיות שפעולתו תישאר רק בהצלה של יהודים, והוא יחי' את חייו כמנהיג בישראל וכו'; אך אם תהי' עת רצון – זה לא יסתיים בכך, אלא יהי' "ובנה מקדש במקומו"²¹.

(16) בשלח טו, טז.

(17) תהלים כ, ת.

(18) שם, י.

(19) סהמ"צ מ"ע קנג.

(20) צפע"ו הוריות ו, ב.

(21) להעיר מקונטרס "בית רבינו שבבבל" (סה"ש תשנ"ב ח"ב ע' 468): "ואולי יש לומר, שמרומז בלשון הרמב"ם (בהלכות מלך המשיח) "ובנה מקדש במקומו" – דלכאורה: מהו הצורך להשמיענו כאן

שבנין המקדש הוא במקומו? ולאידך, למה אינו מפרש המקום, "ובנה מקדש בירושלים"? – ש"במקומו" רומז גם על מקומו של מלך המשיח בזמן הגלות (לפני ש"הרי זה משיח בודאי"), היינו, שבהיותו בגלות (ששם יושב וממתין ומצפה לגאול את בני' ושכינה עמהן מהגלות) בונה מלך המשיח מקדש (מעט) שהוא מעין ודוגמת המקדש שבירושלים . . בתור הכנה למקדש העתידי, שיתגלה תחילה שם, ומשם ישוב (עם הקב"ה ובני') לירושלים". וראה שם בהע' 38.